

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра _____

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

«Затверджую»

Завідувач кафедри

/ Іван ЧОРНОМОРДЕНКО /

Розробник силабусу

/ Тетяна ЄВДОКИМОВА /

СИЛАБУС

ОК04 Історія філософії та філософської думки

(назва, шифр освітньої компоненти (дисципліни))

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова

2) Контактні дані викладача: Євдокимова Тетяна В'ячеславівна

кандидат філософських наук, доцент

https://www.knuba.edu.ua/kafedra-filosofii-vykladachi_kafedry/%20

e-mail: ievdokimova.tv@knuba.edu.ua

3) Пререквізити: ОК03. Історія української державності та культури, ОК10. Історія світового мистецтва і архітектури, ОК11.1 Історія та сучасне українське мистецтво, ОК12. Вступ до фаху (основи мистецтва, дизайну та архітектури).

4) Коротка анотація дисципліни

Метою курсу «Історія філософії та філософської думки» є знайомство студента зі світом філософських систем і концепцій, долучення до філософського способу осягнення навколишнього світу, що включає різні прийоми критичного мислення, оволодіння студентами загальнонауковими (філософськими) компетентностями, системним науковим світоглядом, науковою методологією і професійною етикою. Осмислення гуманістичної ролі вченого в національному і глобалізованому світі, в процесі створення ними інтелектуального капіталу, необхідного для розвитку українського суспільства. Вивчення курсу «Історія філософії та філософської думки» дає можливість узагальнювати та формулювати найбільш загальні закони розвитку об'єктивної реальності, визначитися зі змістом та ролями суб'єктивних чинників у творчому науковому і соціокультурному процесі. Сучасна філософія є узагальненою думкою людства, що ґрунтується на теоретичних надбаннях, здобутих у лоні кожної національної філософії. Основою сучасної філософії є загальнолюдські пріоритети і цінності. Філософії як сфері духовної свободи притаманне розмаїття підходів, методологій, теоретичних побудов.

Філософія слугує потужним методологічним джерелом. Тут, з одного боку, філософія є теоретичним обґрунтуванням змісту та характеру функціонування методу, а з іншого філософія є ґрунтовним осмисленням феномену науки, рефлексією засад наукового дослідження та застосування знання для створення програм соціального розвитку суспільства.

5) Структура курсу:

Загальна кількість кредитів ECTS	3
Сума годин:	90
Вид індивідуального завдання	1 контрольна робота
Форма контролю	Екзамен

6) Зміст курсу:

Лекції: Модуль 1. Філософія як універсальний тип знання. Історія філософії.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

Змістовий модуль 1. Історія філософської думки.

Тема 1. Вступ до філософії. Філософія Давнього сходу.

Історичне підґрунтя виникнення філософського способу освоєння дійсності. Філософія як світогляд і як наукова дисципліна. Предмет, специфіка та функції філософії. Статус та роль філософії в системі сучасних наук і культурі в цілому. Філософія Давнього **сходу**: філософія Стародавньої Індії і Стародавнього Китаю.

Тема 2. Антична філософія.

Періодизація та особливості виникнення давньогрецької філософії. Основні ідеї, проблематика, школи античної філософії. Давньогрецька натурфілософія. Антропологічний поворот у філософії софістів і Сократа. Класичний період - Платон, Арістотель. Елліністичні школи – Епікура, скептиків, стоїків та ін. Неоплатонізм. Римська філософія.

Тема 3. Середньовічна філософія

Перехід від античності до християнської філософії. Теоцентризм, універсалізм, космополітизм і людиномірність християнської філософії. Рання християнська філософія: апологетика і патристика. Розквіт середньовічної філософії: схоластика - реалізм, номіналізм, концептуалізм. Християнська містика.

Тема 4. Філософія доби Відродження і Нового часу. Загальна характеристика періоду Ренесансу. Гуманістичні ідеї Відродження. Відродження Платонівської академії – утвердження ренесансного антропоцентризму Натурфілософія Відродження. Соціально-політичні вчення Відродження. Особливості філософії Нового часу. Критика схоластики і становлення нової теорії пізнання: емпіризм і раціоналізм. Деїзм. Орієнтація на науку. Вчення про субстанцію.

Тема 5. Філософія доби Просвітництва. Німецька класична філософія. Особливості філософії епохи Просвітництва. Французькі матеріалісти і енциклопедисти XVIII ст. Ідеї соціальної справедливості, рівності, свободи, громадянських прав людини, розвитку освіти, прогресивного розвитку суспільства. Особливості Німецької класичної філософії, представники, основні ідеї.

Тема 6. Українська філософія: історія і сучасність. Особливості і основні етапи розвитку філософії в Україні. Філософські ідеї періоду Київської Русі. Ідеї та представники українського Відродження. Українське бароко. Філософська думка Києво-Могилянської академії. Український романтизм. Філософські погляди представників Кирило-

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

Мефодіївського товариства. Філософія XIX-початку XX ст. Філософія української діаспори. Особливості розвитку філософії в радянський період. Сучасний стан філософії в Україні – тенденції і перспективи.

Тема 7. Сучасна світова філософія. Перехід до неklasичної філософії. – обриси і основні тенденції. Філософія марксизму. Філософія життя. Екзистенціальна філософія XX ст. Феноменологія. Філософія психоаналізу. Позитивізм і аналітична філософія. Сучасна релігійна філософія. Філософія постомодернізму. Обриси метамодерну.

Змістовий модуль 2. Теоретична філософія.

Тема 8. Буття як об'єкт філософського осмислення. Філософська теорія пізнання.

Категорія – «буття». Осмислення категорії буття в філософських школах і напрямках - історичний. Форми буття. Час та простір. Поняття картини світу - релігійна, філософська, наукова. Філософська теорія пізнання. Істинна і заблудження. Структура і зміст пізнавального процесу. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Філософія науки і техніки. Предмет проблеми та історія філософії науки та техніки. Епістемологія науки, методологія науки, соціологія науки. Співвідношення науки, техніки і технології.

Тема 9. Філософська антропологія і проблеми людини в філософії. Свідомість як філософська проблема .

Філософська антропологія, як вчення про природу і сутність людини. Проблеми людини на різних етапах розвитку філософського знання. Проблема соціалізації в діяльності (спілкування, гра, навчання, праця). Формування системи цінностей. Сучасна людина в умовах свободи і постійного вибору. Умови свободи людини. Поняття, сутність, походження, функціонування і структура свідомості. Огляд історичних концепцій свідомості (ідеалізм, дуалізм, матеріалізм та ін.) Сучасні концепції свідомості. Свідомість і мова. Проблема штучного інтелекту.

Тема 10. Проблеми суспільства, цивілізації і культури. Глобальні проблеми сучасності.

Соціальна філософія. Основні підходи до розуміння суспільства. Суспільство як саморозвинена система. Філософські концепції суспільства. Філософія культури. Сутність і визначення культури – історичний і сучасний підходи. Глобальні проблеми сучасності. Філософська прогностика і футурологія.

Практичні заняття :

Тема 1. Антична філософія і Середньовічна філософія.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

Тема 2. Філософія доби Відродження і Нового часу.

Тема 3. Сучасна світова філософія («філософія життя», позитивізм, прагматизм, філософія екзистенціалізму тощо).

Тема 4. Історія філософської думки в Україні.

Тема 5. Основна проблематика сучасної теоретичної філософії (онтологічна, пізнавальна, антропологічна, соціальна, аксіологічна, філософії науки тощо)

Індивідуальне завдання:

Виконання індивідуального завдання у вигляді написання реферату обсягом 12-14 с. формат А4, шрифт 14, інтервал 1,5 Змістом на початку роботи і Списком використаних джерел наприкінці. Структура: ВСТУП, ОСНОВНА ЧАСТИНА (розбита на підпункти), ВИСНОВКИ. Пункти змісту нумеруються і так само відповідають назві і номерам в середині тексту. Оцінка виставляється як сума захисту роботи (основний компонент), оформлення, часу подання. Робота має бути захищена до останньої пари практичних занять, можна робити презентацію, це буде враховано в підсумковій оцінці.. Список літератури не менше 7 джерел оформлений відповідно стандарту.

Тематика реферативних робіт з курсу «Історія філософії і філософської думки»:

1. Людина як вища цінність у системі філософського знання.
2. Філософія Стародавнього Китаю.
3. Філософія Стародавньої Індії – основні школи і концепти.
4. Антична натурфілософія – від космосу до буття.
5. Філософія Платона.
6. Філософія Арістотеля і його послідовників.
7. Філософія стоїків – від античного стоїцизму до сучасності. Чому Силіконова долина захопилась стоїцизмом?
8. Середньовічна схоластична філософія.
9. Антропоцентризм і гуманізм філософії Відродження.
10. Філософія Нового часу. Емпіризм і раціоналізм.
11. Французький матеріалізм XVII - XVIII ст.
12. Соціальна філософія Просвітництва
13. Німецька класична філософія. І. Кант, Г. Гегель.
14. Філософія марксизму: історія і сучасність.

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

15. Філософія Ф. Ніцше і А. Шопенгауера.
 16. Екзистенціалізм як філософський напрям. Український екзистенціалізм.
 17. Філософія психоаналізу.
 18. Філософська думка в культурі Київської Русі.
 19. Гуманістичні ідеї філософії України XV-XVII ст.
 20. Сцієнтиські напрями сучасної західної філософії.
 21. Екзистенціалізм як філософський напрям.
 22. Філософія постмодернізму та її вплив на культуру західного світу.
 23. Діалектика основних форм буття.
 24. Наукова картина світу і її осмислення сучасною філософією.
 25. Суспільство, як система, що розвивається – еволюція і революція.
 26. Духовне життя суспільства.
 27. Проблема творчості. Творчість і свобода.
 28. Взаємовідносини наукового і філософського знання в полі сучасної культури.
 29. Основні проблеми філософії інженерії.
 30. Філософія комп'ютерних ігор.
 31. Філософія математики – історія і сучасність.
 32. Філософія соціальних мереж
 33. Філософія Г.С. Сковороди і її вплив на розвиток української філософії.
 34. Філософські ідеї Т.Г. Шевченка.
 35. Івана Франко, як мислитель і філософ.
 36. Українська філософія XX ст.
 37. Сучасна філософія свідомості.
 38. Сутність і основні етапи НТР (науково-технічної революції), сучасні напрями.
- Філософія техніки
39. Фізика і космологія – осмислення крізь призму давніх і сучасних філософських шкіл.
 40. Сучасна аналітична філософія.
 41. Справедливість і рівність – осмислення в філософських концепціях від давніх до сучасних.
 42. Дружба, любов, щастя – філософське осмислення.
 43. Філософські проблеми смислу життя, смерті і безсмертя.

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра _____

Шифр спеціальності	Назва спеціальності, освітньої програми	Шифр освітньої компоненти за ОП
023	«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	ОК04

44. Взаємодія філософії і мистецтва.
45. Художня творчість та розвиток естетичної думки в Україні.
46. Філософське осмислення глобальних проблем людства.
47. Філософія і художня культура.
48. Філософські проблеми і сюжети в ігровій-індустрії.
49. Політична філософія.
50. Філософія і мистецтво як форми суспільної свідомості.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=4990>